

بدعتی که تراکتور گذاشت و یقه لیگ را گرفت

فوتبال به کمتر از دلار و یورو راضی نمی‌شود!

گزارش دنیاچیدری فصل مکاره نقل و انتقالات هر سال

داستان‌هایی حاشیه‌ای که تماماً به ضرر فوتبال کشور و راهی جدید برای تاراج هر چه بیشتر بیت‌المال است.

تا همین چند فصل قبل، دغدغه منتقدان در قم‌های درشت و نجومی قراردادها بود و فرار مالیاتی بازیکنان و مربیان و انداختن آن بر گردن باشگاه‌ها، اما امروز کار از فرار مالیاتی یا رقم‌های میلیاردی گذشته و بدعت تراکتور حالا یقه بسیاری از تیم‌های لیگ را گرفته است؛ بدعتی که بی‌شک نفس فوتبال باشگاهی ایران را خواهد گرفت.

پنج سال قبل بود که تراکتور در فصل نقل و انتقالات گوی سبقت را از تیم‌های مطرح لیگ ربود، به طوری که برخلاف سال‌های قبل، اخبار مهم نقل و انتقالات نه از سمت سرخ‌پای‌های پایتخت که از تبریز مخاربه می‌شد؛ مدیرعامل وقت سرخ‌پوشان تبریزی با وعده‌های بسیار یا به میدان گذاشت و قصد بستن تیمی مدعی را داشت؛ هدفی که برای دستیابی به آن دست روی کاپیتان‌های تیم ملی گذاشت؛ انتخابی که داستان‌های بسیاری به همراه داشت. بسیاری بر این باور بودند تراکتور با کاپیتان‌های تیم ملی قرارداد دلاری بسته است، آن هم با رقمی نجومی؛ حرف از رقم ۸۵۰ هزار دلاری بود که با دلار ۱۰ هزار تومانی

آن زمان چیزی حدود ۸/۵ میلیارد برای تراکتور آب خورده بود؛ اما رقم قرارداد دزآگه و شجاعی در سازمان لیگ ۱/۵ میلیارد تومان ثبت شده بود، اما این رقم چندان قابل قبول نبود،

وقتی بازیکنان پرسپولیس و استقلال یک سال قبل رقمی به مراتب بالاتر از آن را دریافت کرده بودند.

اما آنچه بعد از آن داستان برای فوتبال ایران باقی ماند، بدعت قراردادهای ارزی بود؛ راهکاری که به زعم بسیاری تراکتور و مدیرعامل متمول آن از لیگ هجدهم پیش پای بازیکنان و باشگاه‌ها گذاشت.

بعد از تراکتور در سال‌های بعد نیز یکی دو تیم اقدام به عقد قرارداد ارزی با برخی بازیکنان مطرح خود کردند، اما این مسئله به چند تیم خاص محدود می‌شد؛ تیم‌های صنعتی و متمولی که هیچ دغدغهای برای پرداخت‌های نجومی نداشتند چرا که هر تیمی نمی‌توانست از عهده عقد قرارداد ارزی با بازیکنان خود بر آید و این قسم قراردادها مختص بازیکنان و مربیان خارجی بود. امسال اما عقد قرارداد فراتر از سال‌های قبل شده است، آن هم در شرایطی که با توجه به بدهی‌های هنگفت به جامانده از حضور

بازیکنان و مربیان خارجی، سازمان لیگ عقد قرارداد دلاری با مربیان و بازیکنان خارجی را هم ممنوع کرده است؛ اما خبرها حاکی است تیم‌های متمول صنعتی توجه چندانی به ممنوعیت عقد قرارداد ارزی ندارند.

عقد قرارداد ارزی با بازیکنان داخلی مصداق بارز تاراج بیت‌المال و خالی کردن جیب ملت است، آن هم در شرایطی که نوسانات ارزی بیداد می‌کند و با این حساب هر گونه تعللی در پرداخت مطالبات بازیکنان می‌تواند رقم قرارداد آنها را چند برابر و جیب مردم را خالی و خالی‌تر کند؛ اما گویا این مسئله برای آقایان اهمیت چندانی ندارد که اگر داشت، شاهد عقد قراردادهای یک‌میلیون دلاری با بازیکنانی نبودیم که به لحاظ فنی هیچ شاخصه مشخصی هم ندارند؛ اما تنها در یک مورد خاص، گفته می‌شود یکی از همین باشگاه‌های متمول شهرستانی بیش از یک میلیون دلار بابت رضایات‌نامه بازیکن منظر خود پرداخت کرده و یک‌میلیون دلار نیز بابت عقد قرارداد برای خود بازیکن در نظر گرفته است؛ رقمی نجومی که عدم نظارت بر عملکرد مدیران ناکارآمدی می‌شود، توجیه، منطق و ضابطه‌های روانه جیب بازیکنان و دلال‌های سوداگر در درستی که در مواردی در کمال ناباوری از بودجه یک سال بسیاری از فدراسیون‌های

ورزشی نیز بیشتر است و می‌تواند مشکلات زیادی از ورزشکاران و قهرمانان را حل و فصل کند؛ اما در عین ناباوری به جیب فوتبال‌لیست‌هایی سرازیر می‌شود که حتی برای فوتبال کشور سودی ندارند.

فصل نقل و انتقالات همواره آستان اخبار تعجب‌آور و تأسف‌بار بوده؛ اما این بار داستان با همیشه متفاوت است. این روزها دیگر حرف سر عقد قرارداد با بازیکنان بی‌کیفیت خارجی نیست، بلکه مسئله بدعتی است که سال‌ها قبل تراکتور در فوتبال ایران گذاشت؛ شاید اگر پنج سال قبل که گفته شد تراکتور با برخی بازیکنان خود قرارداد دلاری بسته و در سازمان لیگ به ریالی ثبت کرده، این مسئله به طور جدی پیگیری و با آن برخورد می‌شد، امروز کار به جاهای باریک کشیده نمی‌شد.

شاید اگر طی سال‌های اخیر که گفته می‌شد برخی باشگاه‌های متمول صنعتی با تعدادی از بازیکنان خود قرارداد دلاری و یورویی می‌بندند و در سازمان لیگ ریالی ثبت می‌کنند، این حرف و حدیث‌ها پیگیری و در صورت صحت با آن برخورد می‌شد، امروز کار به جایی نمی‌رسد که وقتی سازمان لیگ عقد قرارداد دلاری با مربیان و بازیکنان خارجی را هم ممنوع می‌کند، آقایان خواهان عقد قراردادهایی دلاری و ارزی باشند.

هر چند برخی با مطرح کردن این مسئله که قراردادها‌ی‌شان با ارز منطقه‌ای بسته شده نه دلاری، سعی دارند اقدام خود را عادی و منطقی جلوه دهند اما چرا باید در لیگی که ریالی هزینه می‌شود، برخی بازیکنان و مربیان قرارداد دلاری و یورویی ببندند و جیب مردم را بیش از قبل خالی کنند؟

تا همین چند سال قبل حضور در کشورهای حاشیه خلیج همیشه فارس آرزوی هر فوتبال‌لیست ایرانی بود، چرا که عرب‌های حاشیه خلیج همیشه فارس خساستی در شل کردن سر کسبه نداشتند و رقم‌های درشتی به بازیکنان ایرانی پیشنهاد می‌دادند. امروز اما کمتر بازیکنی است که به حضور در لیگ کشورهای همسایه تمایل داشته باشد، وقتی در لیگ برتر می‌تواند رقم‌هایی همسان کشورهای عربی دریافت کند؛ آن هم نه به ارز رایج کشور؛ بلکه به دلار و یورو.

بی‌شک مسئله خیلی جدی‌تر از شایعه است و اگر نهادهای نظارتی را پیش‌نگذارند، باید شاهد اتفاقاتی در مراتب بدتر و بدتر هم باشیم؛ اتفاقاتی که تردیدی نیست فوتبال باشگاهی ایران را به نابودی خواهد کشاند؛ امری که برای مقابله با این قسم دلالی‌ها در فوتبال ایران ایجاد شود و جلوی این فساد علنی را بگیرد که در غیر این صورت طولی نخواهد کشید؛ رقم دلارهای سوداگر در درستی که در مواردی در کمال ناباوری از بودجه یک سال بسیاری از فدراسیون‌های

فصل نقل و انتقالات همواره آستان اخبار تعجب‌آور و تأسف‌بار بوده؛ اما این بار داستان با همیشه متفاوت است. این روزها دیگر حرف سر عقد قرارداد با بازیکنان بی‌کیفیت خارجی نیست، بلکه مسئله بدعتی است که سال‌ها قبل تراکتور در فوتبال ایران گذاشت؛ شاید اگر پنج سال قبل که گفته شد تراکتور با برخی بازیکنان خود قرارداد دلاری بسته و در سازمان لیگ به ریالی ثبت کرده، این مسئله به طور جدی پیگیری و با آن برخورد می‌شد، امروز کار به جاهای باریک کشیده نمی‌شود.

نگاه

دلاری می‌گیرند به ریش‌مان هم می‌خندند

فریدون حسن

سال‌هاست از ریخت و پاش‌های میلیاردی فوتبال‌های ما نویسیم. سال‌هاست می‌نویسیم دست فوتبال‌تسا از بیج در جیب مردم و بیت‌المال است اما هر چه نوشتیم و هر چه فریاد زده شد، هیچ اتفاقی رخ نداد. فوتبال وقیح‌تر و جسورتر از قبل به بیت‌المال خوری‌اش ادامه می‌دهد و به ریش همه می‌خندد.

حالا کار به جایی رسیده است که از بازیکن گرفته تا مربی، رئیس و مدیر دم از دریافت‌های دلاری می‌زنند. اینقدر خورده‌اند که دیگر ریش سیرشان نمی‌کند. یکی مثل مهدی تاج که با تمام پرونده‌های مفتوح و غیرمفتوح دوباره به‌شود رئیس فدراسیون، اوضاع از این بهتر نمی‌شود. تا دل‌تان بخواهد شارلاتان و دلال دورش جمع هستند برای بالا کشیدن بیشتر و بهتر بیت‌المال. این روزها قانونی گذاشته‌اند به اسم سقف بودجه باشگاه‌ها و طی آن می‌خواهند جلوی بریز و بپاش‌ها را بگیرند، ولی قانونی که یک مجموعه فاسد بگذارد و همان آدم‌های مقصد به بخواهند اجرایش کنند، معلوم است چگونه اجرایی می‌شود. می‌گویند نباید قرارداد دلاری ببندید، اما زیر میز هر کاری که دل‌شان بخواهد انجام می‌دهند. تازه بگذریم از اینکه بی‌خیال دیگر ارزش‌ها شده‌اند، یعنی اگر باشگاهی با یورو، درهم، دینار و سایر ارزهای رایج با کسی قرارداد بست، کسی نمی‌تواند جلودارش باشد. تازه با تمام این زد و بندها همچنان خبر می‌رسد که باشگاه‌ها حتی با بازیکنان داخلی‌شان هم قرارداد دلاری منعقد می‌کنند.

فدراسیون فوتبال، سازمان لیگ و در یک کلمه کل فوتبال طی سال‌های گذشته و به خصوص همین حالا همه کشور را به بازی گرفته‌اند. هنوز گریه رقصانی‌های این جماعت برای رسانه‌های معاند در اتفاقات سال گذشته را از یاد نبرده‌ایم. هنوز یادمان نرفته که چگونه بزرگ و کوچک‌شان آب به آسیاب دشمن می‌ریختند، در حالی که پول همین مردم مظلوم را بالا می‌کشیدند. حالا اما وقیحانه‌تر از قبل دم از قراردادهای دلاری و آنچنانی می‌زنند و جالب این است که کسی هم جلودار شان نیست. دلاری می‌گیرند و بر نگاه‌ها برای کشور چنگ و دندان‌شان می‌دهند و لگد پراکنی می‌کنند.

بیا بنه‌ها و قانونگذاری‌های وزارت ورزش، فدراسیون فوتبال و سازمان لیگ را هم زیاد جدی نگیرید، خوب که نگاه کنید متوجه می‌شوید همه سر یک سفره نشسته‌اند و از جیب مردم می‌خورند، تا دوزیر ریالی بود امروز دلاری، حالا مثلاً فلان مسئول هم در قبال عقد قرارداد دلاری و آکنشی نشان دهد، اگر دیدید قرارداد باطل شد، حتماً به ما خبر دهید تا با صدای بلند اعلام کنیم، ولی نه، واقعیت این است که این سیستم فاسد هزینه‌کرد باشگاه‌ها منتشر شد. این موضوع قدم خوب می‌بندد و به ریش همه مردم هم می‌خندد اما باشگاه‌ها می‌دهد که برای شادی دل مردم هر کاری می‌کنیم. حالا اگر ما نخواهیم شما شادمان کنید، باید چه کار کنیم؟ شما پول بیت‌المال و مردم را نخورید، شاد کردن‌شان پیشکش.

نگاه کارشناسان شیوا روزی

هر کسی قرارداد دلاری می‌خواهد ترانسفر شود

مفت خورها پول بیت‌المال را می‌بلعند

قبل فدراسیون در فوتبال انجام داده و این آزمون و خطاها بالای جان فوتبال کشور شده است. اگر روی پول بیت‌المالی که در اختیار باشگاه‌ها قرار می‌گیرد نظارتی جامع صورت نگیرد، همین داستان را به اشکال جدید مشاهده خواهیم کرد. فدراسیون فوتبال که توانایی کنترل باشگاه‌ها را ندارد، باشگاه‌ها نیز به وضع همین‌طور است. برخی مدعی هستند سقف بودجه و قرارداد در فوتبال روز دنیا وجود ندارد. بله، شاید سقف تعیین نکرده باشند، اما پول باشگاه‌ها از بخش خصوصی تأمین می‌شود نه جیب دولت. با این شرایط بازم ملزم به رعایت فیرپلی مالی هستند و همه کارشان حساب و کتاب دارد. تعیین قیمت بازیکن و مربی با معیارهای خاصی انجام می‌شود و مارک‌هایی در دنیا هستند که روی آنها قیمت می‌گذارند. در فوتبال ما هیچ متر و معیاری برای این مسئله وجود ندارد. پول هنگفت دولت بدون هیچ نظارت و برنامه‌ای در فوتبال هزینه می‌شود و همه هم از این مسئله خوشحال و راضی هستند و ریز و درشت از این فوتبال منتفع می‌شوند. در این اوضاع اقتصادی بخش زیادی از مردم با مشکلات بسیاری دست‌وپنجه نرم می‌کنند، در حالی که یک عده در فوتبال پول مفت می‌گیرند و مدعی دریافت بیش از این ارقام هم هستند. تا وقتی عزمی برای مبارزه با پاناکا‌ها نیاشند، یک عده مفت‌خور بیت‌المال را می‌بلعند. یکی از عللی که سرمایه‌گذاران در ورزش و به ویژه فوتبال ورود نمی‌کنند، گران بودن آن است. برای مهیا کردن بحث ورود بخش خصوصی به فوتبال، این رشته باید ارزان شود. اگر باشگاهی واقعا خصوصی شود، هر چقدر دلش خواست خرج کند، قطعاً بعد از خصوصی شدن خرج و مخارج حساب و کتاب پیدا خواهد کرد. فوتبال ما فقط هزینه است و نوع محرومیت است؛ بازیکنی که فکر می‌کند ارزش قرارداد دلاری دارد و باید ترانسفر شود و در خارج بازی کند. اگر قرارداد ارزی با بازیکنان و مربیان داخلی امضا شود، سازمان بازرسی کل کشور، نهاد‌های نظارتی و امنیتی فعال در حوزه اقتصادی هم می‌توانند به این مسئله ورود کنند. با تعیین سقف قرارداد برای بازیکنان و مربیان این مشکلات حل می‌شود. چطور

که در خواست قرارداد ارزی می‌دهد، او را بایکوت کنند و با وی قرارداد نبینند، قطعاً تأثیرگذار خواهد بود. متأسفانه چنین اتحادی وجود ندارد. اینکه یک سال با چنین بازیکن متوقعی قرارداد امضا نشود، خودش یک نوع محرومیت است؛ بازیکنی که فکر می‌کند ارزش قرارداد دلاری دارد و باید ترانسفر شود و در خارج بازی کند. اگر قرارداد ارزی با بازیکنان و مربیان داخلی امضا شود، سازمان بازرسی کل کشور، نهاد‌های نظارتی و امنیتی فعال در حوزه اقتصادی هم می‌توانند به این مسئله ورود کنند. با تعیین سقف قرارداد برای بازیکنان و مربیان این مشکلات حل می‌شود. چطور

امیررضا آغاجانی مدیرعامل سابق استقلال

شرایط فوتبال تا زمانی که پول مفت دولت در این رشته است تغییر نخواهد کرد. تا وقتی برای باشگاه‌های محصولتی و دو باشگاه دولتی مان بیت‌المال به حراج گذاشته شود، شرایط بدتر از اینها هم می‌شود. تا زمانی که قراردادها مورد کنترل قرار نگیرند و به جای تعیین سقف بودجه برای باشگاه‌ها سقف قرارداد برای بازیکنان تعریف نشود اوضاع همین است. آقایان از سمت گشاد قیف می‌دمندا باید سقف قرارداد برای بازیکن تعریف کنند، آن هم با سازمان‌های مدون و با همکاران و با بالادستی باشگاه‌ها. باشگاه‌های محصولتی عمدتاً به کار خنجات مختلف وابسته هستند و کار خنجات نیز معمولاً به نهاد‌های مختلف منسب هستند. این مسئله باید به طور جدی با نهادها و حمایت دولت به مرحله اجرا دربیاید و همچنین انتظار می‌رود دستگاه‌های نظارتی نیز به قراردادها ورود کنند چرا که فدراسیون فوتبال ما بضاعت مدیریتی برای رسیدگی به موضوع رقم‌های نجومی قراردادها را ندارد. با ضعف مدیریتی موجود و عدم ساختار درست در این حوزه نمی‌توان انتظار موفقیت و حل مشکلات را داشت. این رویه کاملاً اشتباه و دردرساز خواهد بود. آقایان تصور می‌کنند با مقررات جدیدی که وضع کرده‌اند، لیگ ارزان می‌شود. در حالی که به هیچ‌وجه این ادعا درست نیست.

در حال حاضر برای هر باشگاه ۳۰۰ میلیون تومان سقف بودجه تعیین کرده‌اند، حال آنکه این رقم خود نشان دهنده افزایش هزینه‌هاست. فصل گذشته برخی باشگاه‌ها با ۱۰۰ میلیارد تیم‌شان را بستند. چطور و چرا فدراسیون حرف از ۳۰۰ میلیارد زده است؟ تعیین این رقم حاکم است فدراسیون از واقعیت‌ها و آمار و ارقام دور است و اطلاعاتی از شرایط موجود ندارد. فقط می‌خواهند کاری برای خالی نبودن عریضه انجام دهند. نکته بعدی، آزمون و خطاهایی است که طی سال‌های

مدیران به درخواست‌های نجومی تن ندهند قیمت‌ها پایین می‌آید

کنترل قرارداد ۳۰ بازیکن کار سختی نیست

بازیکنان هم به ریش همه مردم هم می‌خندد اما باشگاه‌ها می‌دهد که برای شادی دل مردم هر کاری می‌کنیم. حالا اگر ما نخواهیم شما شادمان کنید، باید چه کار کنیم؟ شما پول بیت‌المال و مردم را نخورید، شاد کردن‌شان پیشکش.

آنچه گفته می‌شود به اندازه کافی ابزار کنترل قراردادها را ندارد. معتمد اگر سازمان لیگ و فدراسیون اراده اجرای قوانین جدید را داشته باشند و آن را اجرا کنند، مشکلات موجود حل خواهد شد. در سال‌های قبل می‌گفتند سقف قرارداد داریم اما به جایی نرسید و از طرق مختلف قانون را دور می‌زدند. امیدواریم تجربه تلخ آن سال‌ها تکرار نشود. در دستورالعمل جدید تأکید شده بازیکنان داخلی حق بستن قرارداد ارزی را ندارند و این قانون باید اجرا شود. در حالی که شنیده می‌شود یکی از باشگاه‌ها برای دور زدن قانون به جای دلار و یورو، با مربی خارجی خود قراردادش را به درهم امضا کرده است. خوب این کار را می‌شود برای

برای بررسی موضوع درخواست‌های نامتعارف بازیکنان فوتبال باید آنها را دسته‌بندی کرد؛ لژیونر‌ها، شاعران در لیگ‌های آسیا، بازیکنان ملی و نخچیان لیگ برتر. بازیکنان بین‌المللی که در خارج از کشور بازی می‌کنند و توانایی بازی در فوتبال اروپا را دارند، مثل سردار آزمون، مهدی طارمی و جهانبخش. بازیکنانی هستند که در آسیا فعالیت دارند و به ویژه در لیگ‌های کشورهای حاشیه خلیج فارس بازی می‌کنند. از جمله شجاع خلیل‌زاده و کتعیان‌زادگان. دسته سوم هم فوتبال‌لیست‌هایی هستند که عضو تیم‌هایی هستند اما هنوز لژیونر نشده‌اند، مثل وحید امیری و مهدی ترابی. با کیفیت‌ترین بازیکنان شاعران در لیگ برتر هم در واقع جزو دسته چهارم محسوب می‌شوند. دسته اول طبیعتاً قراردادهای بالایی دارند و دستمزدها در توان باشگاه‌های داخلی نیست. دسته دوم نیز بازیکنان دولتی خوبی دریافت می‌کنند و باشگاه‌های ما توان رقابت با باشگاه‌های عربی را ندارند. بیشتر باید در خصوص بازیکنانی که در دسته سوم و چهارم قرار می‌گیرند صحبت کنیم. ملی‌پوشان و نخچیان لیگ با توجه به کیفیت بازی‌ای که دارند درخواست‌های سنگینی برای عقد قرارداد می‌کنند. البته تعدادشان زیاد هم نیست و شاید کلاً ۲۰ بازیکن در این حد داشته باشیم.

باید برای کنترل رقم قراردادهای آنها چهار چوب‌هایی در نظر گرفته و روی ارقام نظارت شود. امسال کار گروه سازمان لیگ دستورالعملی را تنظیم کرده، با این حال نوشتن قوانین یک چیز است و اجرای آن چیز دیگری. منتظریم این قوانین به مرحله اجرا دربیاید، ولی در کل کنترل و پایش قرارداد این ۳۰ بازیکن سخت نیست. بخش اعظم آن به مدیریت باشگاه‌ها برمی‌گردد و اول از همه باید این مسئله برای‌شان اهمیت داشته باشد، نه اینکه فقط برای نتیجه گرفتن قرارداد ببندند. متأسفانه در سال‌های گذشته مدیران هزینه‌های هنگفت بازم توفیقی نداشتند و نتیجه مطلوبی نگرفتند. فلان باشگاه

اکبر محمدی کارشناس فوتبال